

Víctor del Árbol, o l'art d'aturar el temps

Per Àlicia Molina

Quan a finals d'estiu vaig anar a comprar l'última novel·la d'en Víctor del Árbol, *Un millón de gotas*, tenia clar que era una decisió d'alt risc; havia sentit dir que el llibre posseïa l'art de tenir-te atrapada fins al final i, potser, justament per aquesta possible amenaça, vaig acceptar el repte i vaig assumir la meva decisió fins a les últimes conseqüències.

Un cop a casa, amb el llibre entre les mans, vaig omplir la nevera de provisions per si de cas i, instal·lada en un lloc còmode, vaig iniciar la lectura fent el ritual de sempre: obrir la primera pàgina per llegir ràpidament a qui el dedica, a continuació vaig aturar-me a les cites amb què l'autor obre el teló i, per acabar, vaig deixar que el primer paràgraf de la novel·la fes el seu efecte en mi. Va ser just en aquell mateix instant que vaig saber que ni que la Terra s'evaporés del Sistema Solar no hi hauria res ni ningú que em fes aixecar la mirada de les 669 pàgines de plaer que m'esperaven.

Si algú es pregunta què té *Un millón de gotas* per ser un arma devoradora de voluntats que no siguin les de llegir-la, em sembla que tinc algunes respostes a mà: per començar, la història que explica. Una història captivadora, situada en els nostres dies, que té com a protagonista un advocat, en Gonzalo Gil, que quan sap que la seva germana s'ha suïcidat, un seguit de fets que giren al voltant de les causes de la seva mort li faran fer un viatge al passat, concretament fins al seu pare, un lluitador comunista que després de la Guerra Civil marxa cap a la URSS per fer realitat els seus somnis revolucionaris.

L'altre argument per defensar la lectura tindria a veure amb el "com". Víctor del Árbol sap posar al servei de la novel·la les millors habilitats narratives per atrapar-nos en una trama d'una manera intel·ligent i digna d'una maquinària perfectament dissenyada. El llibre conté en realitat dues històries que es van solapant i que, tot i que, en un principi podrien semblar dos trens que parteixen d'estacions diferents i que caminen per vies que gairebé no tenen res a veure, excepte que els dos protagonistes són pare i fill, a mida que la trama va descabdellant els fils i nosaltres els ordenem d'una altra manera dins el nostre cap, ens adonem que aquells trens que havien iniciat el viatge en realitat formen part d'una única i sòlida maquinària i que avancen per la mateixa via.

I tot això jugat amb el millor ritme narratiu, amb una prosa rica i amb uns personatges que els veus, els sents com bateguen de tan pròxims que els ha creat. Personatges amb contradiccions i misèries, dins d'uns escenaris de límits humans impensables, però alhora, fatalment certs i reals a casa nostra. I arribats aquí, és fàcil posar-nos en les seves pells perquè molts de nosaltres tenim en ment aquells testimonis que tan bé descriu Assumpta Montellà en el llibre la

Maternitat d'Elna o Montserrat Garriga al de *Ponts trencats*, per posar dues escriptores de Cardedeu, però també podríem anomenar Dulce Chacón amb la seva novel·la fantàstica *La voz dormida*, que tan bé van adaptar al cinema. I també de les històries portades a la pantalla gran, hauríem d'anomenar *Tierra y libertad* de Ken Loach i, encara més punyent tenint en compte que són testimonis de Cardedeu, recomano vivament el primer volum, "La Guerra", del recull de memòria oral que ha fet Televisió Cardedeu sota el títol "Relats viscuts". Unes i altres parlen d'històries de coratge, de pèrdues, de trencadisses silencioses que esperen que algun dia rebin un reconeixement públic. Mentre no arriba, llegim-les. Llegim *Un millón de gotas*, desfem els silencis i bateguem amb la seva lectura.

